

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-05960/2020-ERU
Č. j. 05960-21/2020-ERU

V Ostravě dne 23. června 2021

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-05960/2020-ERU, zahájeném dne 7. května 2021 z moci úřední podle ust. § 78 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), v návaznosti na ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s obviněným z přestupku, kterým je

společnost **BB complet s.r.o.**,
se sídlem Příční 136/30, Zábrdovice, 602 00 Brno, IČO: 056 16 808,

zastoupená JUDr. Martinem Klimo, advokátem
se sídlem Sukova 49/4, 602 00 Brno, ev. č. ČAK: 09514

ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 31. prosince 2020 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

t a k t o :

I.

Obviněný z přestupku, společnost BB complet s.r.o., se sídlem Příční 136/30, Zábrdovice, 602 00 Brno, IČO: 056 16 808 (dále jen „účastník řízení“), **se uznává vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona**, kterého se dopustil tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 2. dubna 2020 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v katastrálním území Ves Blížkovice, na pozemku parc. č. 3005/1, u budovy č. p. 224 prostřednictvím strojního mechanismu zemní práce, v důsledku kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu IPE DN 63.

II.

Podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši**

38 000 Kč (slovy: třicet osm tisíc korun českých),

která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 24621.

III.

Podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu a ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky**

1 000 Kč (slovy: jeden tisíc korun českých).

Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 24621.

IV.

Podle ust. § 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky se poškozenému, společnosti GasNet, s.r.o., se sídlem Klíšská 940/96, Klíše, 400 01 Ústí nad Labem, IČO: 272 95 567, (dále jen „poškozený“), nárok na náhradu škody nepřiznává a poškozený se s tímto nárokem odkazuje na soud.

V.

Podle ust. § 95 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky se poškozenému nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění

I. Zjištění předcházející správnímu řízení

- [1] Správní řízení bylo zahájeno na základě podkladů ve spise sp. zn. 05960/2020-ERU, který byl odboru sankčních řízení předán dne 14. ledna 2021 a v němž je pokračováno.
- [2] Správní spis sp. zn. 05960/2020-ERU byl veden na základě podnětu poškozeného, který byl Energetickému regulačnímu úřadu (dále jen „Úřad“ nebo „správní orgán“) doručen dne 23. června 2020.

II. Průběh správního řízení

- [3] Správní orgán přípisem ze dne 21. dubna 2021 č. j. 05960-11/2020-ERU, doručeným téhož dne, vyrozuměl poškozeného o možnosti uplatnit nárok na náhradu škody. Dne 22. dubna 2020 obdržel správní orgán vyjádření poškozeného z téhož dne ohledně uplatnění nároku na náhradu škody.
- [4] Správní orgán v souladu s ust. § 46 správního řádu a ust. § 78 zákona o odpovědnosti za přestupky zahájil dne 7. května 2021 doručením Oznámení o zahájení řízení ze dne 27. dubna 2021, č. j. 05960-13/2020-ERU účastníku řízení správní řízení. Zároveň s oznámením o zahájení řízení byl účastník řízení vyrozuměn o možnosti nahlížet do spisu, požádat o nařízení ústního jednání a vyjádřit se k podkladům. Na toto oznámení účastník řízení nijak nereagoval.
- [5] Poškozený byl o zahájení správního řízení a o možnosti požádat o nařízení ústního jednání informován přípisem ze dne 18. května 2021, č. j. 05960-14/2020-ERU, který mu byl doručen téhož dne. Na toto sdělení poškozený nijak nereagoval.
- [6] Dne 26. května 2021 zaslal správní orgán účastníku řízení Vyrozumění o možnosti vyjádřit se a doložit majetkové poměry, č. j. 05960-15/2020-ERU, které mu bylo doručeno dne 27. května 2021, ve kterém Úřad vyrozuměl účastníka řízení v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům rozhodnutí a o možnosti doložit své majetkové poměry. Současně účastníka řízení vyrozuměl o tom, co tvoří podklad rozhodnutí ve věci.
- [7] Dne 27. května 2021 byla Úřadu doručena žádost zástupce účastníka řízení o zaslání elektronické kopie spisu. Dokumenty na datovém nosiči byly zástupci účastníka řízení zaslány přípisem ze dne 28. května 2021, č. j. 05960-17/2020-ERU, který byl zástupci účastníka řízení doručen dne 31. května 2021.
- [8] Dne 31. května 2021 byla Úřadu doručena žádost zástupce účastníka řízení o prodloužení lhůty k vyjádření se na deset dnů od doručení kopie spisu (t. j. přípisu č. j. 05960-17/2020-ERU). Této žádosti Úřad vyhověl přípisem ze dne 2. června 2021, č. j. 05960-19/2020-ERU, který byl zástupci účastníka řízení doručen téhož dne.

[9] Dne 7. června 2021 bylo Úřadu doručeno vyjádření zástupce účastníka řízení.

III. Popis skutkového stavu

- [10] Zemní práce, při kterých došlo dne 2. dubna 2020 v katastrálním území Ves Blížkovice, na pozemku parc. č. 3005/1, u budovy č. p. 224 k poškození středotlakého plynovodu IPE DN 63 (dále jen „plynárenské zařízení“) prováděl zemním strojem značky CAT M313C zaměstnanec účastníka řízení [REDACTED] v souvislosti se stavbou [REDACTED] (dále jen „stavba“).
- [11] Zemní práce na stavbě účastník řízení prováděl jako zhotovitel pro společnost SWIETELSKY stavební s.r.o., se sídlem Pražská tř. 495/58, České Budějovice 3, 370 04 České Budějovice, IČO: 480 35 599 (dále jen „společnost SWIETELSKY stavební s.r.o.“), na základě objednávky [REDACTED] ze dne 19. února 2020. Staveniště bylo účastníku řízení předáno dne 2. března 2020.
- [12] Správce plynárenského zařízení (tedy poškozený) vydal dne 26. října 2015 stanovisko k existenci plynárenského zařízení v zájmovém území provádění prací pod zn. [REDACTED] spolu s Orientačním záznamem plynárenského zařízení do mapových podkladů a Ověřenou přílohou žadatele, s platností 24 měsíců ode dne jeho vydání. Toto stanovisko tedy v době poškození plynárenského zařízení již nebylo platné. V bodě 6 stanoviska je uvedeno, že nebude použito nevhodného nářadí, zemina bude těžena pouze ručně bez použití pneumatických, elektrických, bateriových a motorových nářadí.
- [13] Dne 9. března 2020 společnost GasNet Služby, s.r.o. (tehdy „GridServices, s.r.o.“), se sídlem Plynárenská 499/1, Zábrdovice, 602 00 Brno, IČO: 279 35 311 (dále jen „společnost GridServices, s.r.o.“) vytyčila polohu plynárenského zařízení v terénu, s platností 2 měsíců. Toto vytyčení tedy bylo v době poškození plynárenského zařízení platné. V protokolu o vytyčení se píše, že všechny práce v blízkosti plynovodu je nutné provádět ručně – u středotlakého plynovodu 1 m na každou stranu.
- [14] Dle vyjádření účastníka řízení ze dne 7. června 2021 nebylo plynárenské zařízení nijak označeno ani uloženo v řádné hloubce.
- [15] Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 242 m³ plynu do ovzduší za dobu 30 minut a k přerušení dodávky plynu 7 konečným zákazníkům (kategorie domácnost), jak vyplývá z Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení ze dne 2. dubna 2020, číslo hlášení v SAP ESM: [REDACTED] a z Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení ze dne 2. dubna 2019, [REDACTED]
- [16] Vzniklá škoda nebyla správci plynárenského zařízení (tedy poškozenému) uhrazena.

IV. Právní hodnocení

IV. I. Použitá právní úprava

- [17] Podle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.
- [18] Podle ust. § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější. Podle ust. § 2 odst. 6 téhož zákona pachateli lze uložit vždy jen takový druh správního trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přestupku rozhoduje.

- [19] Ve smyslu ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky se přestupkem rozumí společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.
- [20] Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání a uložení správního trestu jsou rozhodnými právními úpravami zákon o odpovědnosti za přestupky a energetický zákon.
- [21] Zákon o odpovědnosti za přestupky byl v době od spáchání vytýkaného jednání účastníkem řízení novelizován jednou a to nálezem Ústavního soudu č. 325/2020 Sb. s účinností od 22. července 2020. Energetický zákon byl v době od spáchání vytýkaného jednání účastníkem řízení novelizován rovněž jednou, a to zákonem č. 609/2020 Sb., kdy tato novela nabyla účinnosti 1. ledna 2021.
- [22] S ohledem na ust. § 2 odst. 1 a 6 zákona o odpovědnosti za přestupky proto správní orgán porovnal všechna relevantní ustanovení energetického zákona a jeho novelizovaného znění a dospěl k závěru, že ustanovení relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, a též trestnost tohoto jednání z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorií přestupku, zůstala obsahově totožná. Správní orgán proto neshledal důvod k použití zákona pozdějšího a postupoval při posuzování odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání i při ukládání sankce podle právní úpravy účinné v době, kdy bylo spácháno (tj. podle energetického zákona a zákona o odpovědnosti za přestupky).

IV. II. Obecný právní rámec

- [23] Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8, 9, 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. V rámci správního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození energetického zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.
- [24] Podle ust. § 2 odst. 1 písm. m) bodu 2 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“), se veřejnou infrastrukturou rozumí technická infrastruktura, kterou jsou vedení a stavby a s nimi provozně související zařízení technického vybavení, například vodovody, vodojemy, kanalizace, čistírny odpadních vod, stavby ke snižování ohrožení území živelními nebo jinými pohromami, stavby a zařízení pro nakládání s odpady, trafostanice, energetické vedení, komunikační vedení veřejné komunikační sítě a elektronické komunikační zařízení veřejné komunikační sítě, produktovody a zásobníky plynu.
- [25] Podle ust. § 2 odst. 2 písm. b) stavebního zákona se stavebním podnikatelem rozumí osoba oprávněná k provádění stavebních nebo montážních prací jako předmětu své činnosti podle zvláštních právních předpisů (zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů).
- [26] Podle ust. § 2 odst. 2 písm. c) stavebního zákona se stavebníkem rozumí osoba, která pro sebe žádá vydání stavebního povolení nebo ohlašuje provedení stavby, terénní úpravy nebo zařízení, jakož i její právní nástupce, a dále osoba, která stavbu, terénní úpravu nebo zařízení provádí, pokud nejde o stavebního podnikatele realizujícího stavbu v rámci své podnikatelské činnosti; stavebníkem se rozumí též investor a objednatel stavby.
- [27] Podle ust. § 3 odst. 3 stavebního zákona se stavenišťem rozumí místo, na kterém se provádí stavba nebo udržovací práce nebo na kterém se stavba odstraňuje; zahrnuje stavební pozemek, popřípadě zastavěný stavební pozemek nebo jeho část anebo část stavby, popřípadě, v rozsahu vymezeném stavebním úřadem, též jiný pozemek nebo jeho část anebo část jiné stavby.
- [28] Podle ust. § 152 odst. 1 stavebního zákona je stavebník povinen dbát na řádnou přípravu a provádění stavby.

- [29] Podle ust. § 160 odst. 2 stavebního zákona je zhotovitel stavby povinen provádět stavbu v souladu s rozhodnutím nebo jiným opatřením stavebního úřadu a s ověřenou projektovou dokumentací, dodržet obecné požadavky na výstavbu, popřípadě jiné technické předpisy a technické normy a zajistit dodržování povinností k ochraně života, zdraví, životního prostředí a bezpečnosti práce vyplývajících ze zvláštních právních předpisů.
- [30] Podle ust. § 161 odst. 1 stavebního zákona jsou vlastníci technické infrastruktury povinni vést o ní evidenci, která musí obsahovat polohové umístění a ochranu, a v odůvodněných případech, s ohledem na charakter technické infrastruktury, i výškové umístění. Na žádost pořizovatele územně analytických podkladů, územní studie nebo územně plánovací dokumentace, obecního úřadu, žadatele o vydání regulačního plánu nebo územního rozhodnutí, stavebníka nebo osoby jím zmocněné sdělí vlastník technické infrastruktury ve lhůtě do 30 dnů údaje o její poloze, podmínkách napojení, ochrany a další údaje nezbytné pro projektovou činnost a provedení stavby. Informace mohou být poskytnuty v digitální podobě.
- [31] Podle ust. § 2 odst. 3 nařízení vlády č. 591/2006 Sb., o bližších minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na staveništích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „nařízení vlády č. 591/2006 Sb.“) za uspořádání staveniště, popřípadě vymezeného pracoviště, podle odstavců 1 a 2 odpovídá zhotovitel, kterému bylo toto staveniště, popřípadě pracoviště, předáno a který je převzal. V zápise o předání a převzetí se uvedou všechny známé skutečnosti, jež jsou významné z hlediska zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví fyzických osob zdržujících se na staveništi, popřípadě pracovišti.

IV. III. Právní posouzení skutku

- [32] V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není na základě zjištěných okolností pochyb o tom, že to byl právě zaměstnanec účastníka řízení, kdo prováděl zemní práce, v důsledku kterých došlo k poškození plynárenského zařízení. Jednání zaměstnance účastníka řízení je přičitatelné účastníkovi řízení, když zaměstnanec vykonával činnost pro účastníka řízení a tato byla v příčinné souvislosti s porušením povinnosti uložené účastníkovi řízení [ust. § 20 odst. 1 ve spojení s ust. § 20 odst. 2 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky]. Lze tak uzavřít, že účastník řízení nese odpovědnost za spáchání předmětného přestupku.

IV. IV. Formální a materiální stránka přestupku

- [33] Správní orgán v rámci správního řízení prokázal, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.
- [34] V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky.
- [35] V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 242 m³ zemního plynu do ovzduší a přerušeni dodávky plynu 7 konečným zákazníkům (kategorie domácnost). Správní orgán má za to, že v jednání účastníka řízení lze shledat společenskou škodlivost spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy. Správní orgán navíc podotýká, že již skutečnost, že zákonodárce porušení určitého zákazu označil za přestupek, vyjadřuje určitou minimální typovou míru společenské škodlivosti, kterou je nutno takovému jednání přičítat. Lze tedy obecně vycházet z toho, že jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje

či ohrožuje určitý zájem společnosti. V daném případě jsou naplněny formální znaky přestupku, zároveň je přítomen i materiální znak ve formě minimálně nepatrné a teprve při stanovení sankce bude správní orgán materiální stránku posuzovat a sankci individualizovat právě s ohledem na „míru“ materiální stránky. Výše uvedené plně koresponduje rovněž s preventivně-ochrannou funkcí správního trestu. Správní orgán tak konstatuje, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

IV. V. Odpovědnost za přestupek

- [36] Správní orgán se v rámci správního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupku ve smyslu ust. § 21 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, tedy zda účastník řízení za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil.
- [37] Správní orgán v první řadě konstatuje, že v případě jakékoliv pracovní činnosti v ochranném pásmu energetického zařízení je nutno konat tuto pracovní činnost s vynaložením veškerého úsilí tak, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti jeho provozu či k jeho poškození. Účastník řízení ale zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení prováděl zemním strojem, což bylo v rozporu se stanoviskem správce plynárenského zařízení i protokolem o vytyčení, což nesvědčí o tom, že by při své činnosti postupoval s maximální opatrností a tedy nevynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Skutečnost, že poškozené plynárenské zařízení bylo uloženo v rozporu s normami ČSN, nezabavuje účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupku, správní orgán k ní však přihlédl při stanovení výše pokuty.
- [38] Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterého se dopustil porušením ust. § 68 odst. 3 téhož zákona. Správní orgán proto přistoupil k uložení správního trestu.

IV. VI. Návrhy a námítky účastníka řízení a jejich vypořádání

- [39] K tvrzení účastníka řízení, že práce na stavbě prováděl jako obsluha najatého stroje pro společnost SWIETELESKY stavební s.r.o. a podle pokynů stavbyvedoucího této společnosti, správní orgán uvádí, že dle objednávky [REDAKCE] měl účastník řízení coby zhotovitel provést dílo „na své náklady, nebezpečí a riziko“. Účastníku řízení bylo následně dne 2. března 2020 předáno staveniště, takže podle ust. § 2 odst. 3 nařízení vlády č. 591/2006 Sb. za staveniště zodpovídal účastník řízení.
- [40] K tvrzení účastníka řízení, že nebyl společností SWIETELESKY stavební s.r.o. upozorněn na existenci plynárenského zařízení na staveništi, správní orgán uvádí, že na straně 2 zápisu o předání a převzetí pracoviště je výskyt podzemního plynovodního vedení uveden.
- [41] K tvrzení účastníka řízení, že se plynárenské zařízení nenacházelo v řádné hloubce a nebylo řádně označeno, správní orgán přihlíží při stanovení výše pokuty v části „V. Uložení správního trestu“.

V. Uložení správního trestu

- [42] Podle ust. § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přestupek uložit správní trest ve formě (i) napomenutí, (ii) pokuty, (iii) zákazu činnosti, (iv) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či zveřejnění rozhodnutí o přestupku. Dle ust. § 36 zákona o odpovědnosti za přestupky lze správní trest uložit samostatně nebo spolu s jinými správními tresty. Napomenutí nelze uložit spolu s pokutou.
- [43] Z povahy provedení přestupku nepřipadá v úvahu uložit účastníkovi řízení správní trest propadnutí věci nebo náhradní hodnoty ve smyslu ust. § 48 a ust. § 49 zákona o odpovědnosti za přestupky,

neboť hodnota použitého zemního stroje je ve zjevném nepoměru ke způsobenému následku a takový trest by byl zcela nepřiměřený. Uložení správního trestu ve formě zákazu činnosti či zveřejnění rozhodnutí o přestupku ve smyslu ust. § 47 odst. 2 a ust. § 50 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky přichází v úvahu jen tehdy, pokud to zákon výslovně stanoví. V posuzovaném případě je tak možno účastníkovi řízení uložit pouze trest ve formě napomenutí nebo pokuty.

- [44] K uložení správního trestu ve formě napomenutí v nyní posuzované věci správní orgán neshledal důvod, a to zejména s ohledem na povahu přestupku spáchaného účastníkem řízení ve smyslu ust. § 37 písm. a) a ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť by takový trest byl nepřiměřeně nízký. Správní orgán proto v daném případě vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné uložit správní trest ve formě pokuty.
- [45] V projednávaném případě ani nebude aplikován institut upuštění od správního trestu dle ust. § 43 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, vzhledem k (i) povaze a závažnosti přestupku a jeho následkům, (ii) rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.
- [46] Nadto správní orgán uvádí, že ukládání správního trestu formou pokuty zcela odpovídá rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech. Úřad je při stanovení výše trestu také vázán svou vlastní ustálenou rozhodovací praxí, od které se může odchýlit pouze toliko v odůvodněných případech a z legitimních důvodů, přičemž musí být dbáno účelu trestu, kterým je ochrana konkrétních zájmů společnosti.
- [47] Dle ust. § 46 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky lze pokutu uložit ve výši stanovené zákonem. Není-li výše pokuty zákonem stanovena, pokutu lze uložit ve výši nepřesahující částku 1 000 Kč.
- [48] Za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvlášť vysoké závažnosti přestupku včetně jeho následků, doby trvání a okolností, za kterých byl spáchán. V tomto případě je třeba uvažovat o uložení pokuty ve výši odpovídající okolnostem tohoto přestupku.
- [49] V důsledku jednání účastníka řízení došlo k poškození středotlakého plynovodu, tedy, z hlediska energetického, zařízení většího významu, což správní orgán hodnotil jako okolnost zvyšující závažnost přestupku. Tuto skutečnost správní orgán hodnotil jako okolnost zvyšující závažnost přestupku i proto, že středotlaký plynovod podléhá jiným legislativním a technickým požadavkům (požadavky na materiál, hloubku uložení, tlakování, trasování, ochranné prvky apod.), než např. plynovodní přípojky, a tudíž je poškození takového plynárenského zařízení závažnější.
- [50] V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 242 m³ plynu do ovzduší a k přerušení dodávky plynu 7 konečným zákazníkům. Tyto skutečnosti správní orgán hodnotil jako zvyšující závažnost přestupku.
- [51] Skutečnost, že účastník řízení v rozporu se stanoviskem správce plynárenského zařízení prováděl zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení strojně, správní orgán hodnotil jako přitěžující okolnost.
- [52] Skutečnost, že nebyla uhrazena náhrada škody poškozenému, správní orgán hodnotil jako přitěžující okolnost.
- [53] Skutečnost, že již uplynula platnost stanoviska správce plynárenského zařízení, správní orgán nehodnotil jako přitěžující okolnost, správní orgán nemá za prokázané, že by se poloha plynárenského zařízení změnila. Plynárenské zařízení bylo navíc bylo platně vytyčeno.

- [54] Skutečnost, že plynárenské zařízení nebylo uloženo v souladu s normami ČSN, správní orgán hodnotí jako polehčující okolnost.
- [55] Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. Účastník řízení nebyl v poslední době evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu, což hodnotí správní orgán jako výrazně polehčující okolnost.
- [56] Správní orgán se při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.
- [57] Účastník řízení v rámci správního řízení své majetkové poměry nedoložil, ač k tomu byl správním orgánem vyzván. Dle údajů veřejně přístupných v Registru ekonomických subjektů je účastník řízení společností s ručením omezeným v kategorii 1 až 5 zaměstnanců a od 1. dubna 2018 je plátcem daně z přidané hodnoty, z čehož vyplývá, že jeho roční pravděpodobná výše obrátu činí více než 1 000 000 Kč. Účastník řízení není veden jako nespolehlivý plátcem této daně. Aktuálnější majetkové poměry účastníka řízení nejsou správnímu orgánu známy.
- [58] Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla pokuta stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, tj. při samé spodní hranici možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán k výši udělené pokuty uvádí, že se jedná o pokutu, která činí méně než 1 % z maximální zákonné výše pokuty. Stanovená výše pokuty je zcela přiměřená míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Pokuta však byla zároveň stanovena v takové výši, aby byla způsobilá vyvolat citelný zásah do majetkové sféry účastníka řízení. Právě proto správní orgán uložil účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto rozhodnutí, neboť takto stanovenou pokutu považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.
- [59] Pokud by se i přesto účastník řízení domníval, že výši pokuty stanovenou tímto rozhodnutím není schopen jednorázově uhradit, upozorňuje správní orgán na ust. § 156 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, jenž stanoví podmínky, na základě kterých je správce daně (správní orgán) oprávněn na žádost daňového subjektu (účastníka řízení) nebo z moci úřední povolit úhrady daně (pokuty) na splátky. Účastník řízení tak může požádat o rozložení pokuty na splátky.

VI. Náklady řízení

- [60] Souběžně je výrokem III. tohoto rozhodnutí ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve znění pozdějších ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který byl uznán vinným, resp. který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka 1 000 Kč.
- [61] Dle ust. § 95 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky Správní orgán přiznává poškozenému na jeho návrh náhradu v řízení účelně vynaložených nákladů spojených s uplatněním nároku na náhradu škody, pokud byl poškozený ve věci nároku na náhradu škody úspěšný a prokázal jejich vznik a výši.

Vzhledem k tomu, že správní orgán poškozenému nárok na náhradu škody nepřiznal (viz níže v části „VII. Nároky poškozených“), nemůže poškozenému přiznat ani právo na náhradu nákladů řízení, a proto o nich rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku V. tohoto rozhodnutí.

VII. Nároky poškozených

- [62] Poškozený svým přípisem ze dne 22. dubna 2021 uplatnil nárok na náhradu škody. Tato byla vyúčtována daňovým dokladem [REDAKCE] ze dne 8. května 2020 na [REDAKCE]. V tomto dokladu byly náklady vyčísleny následovně:

Označení	Množství	Kč/jednotka	Celkem Kč
Náhrada škody - distribuce	[REDAKCE]	[REDAKCE]	[REDAKCE]
Náhrada škody – únik zemního plynu	1 JV	[REDAKCE]	[REDAKCE]
Náhrada škody – poplatek OTE	1 JV	[REDAKCE]	[REDAKCE]
Náhrada škody – poškození PZ	1 JV	[REDAKCE]	[REDAKCE]
Celkem			[REDAKCE]

- [63] Další doklady zdůvodňující výši náhrady škody nebyly poškozeným doloženy. Správní orgán nemá jistotu v tom, že náklady na opravu vyúčtované společností GridServices, s.r.o. byly skutečně nutné a účelně vynaložené.
- [64] Z výše uvedených důvodů proto správní orgán nepovažuje škodu ve výši [REDAKCE] uplatněnou poškozeným za zjištěnou takovým způsobem, který by splňoval požadavky na její nepochybné zjištění v rámci sankčního řízení. Pro její přesné stanovení by si správní orgán musel opatřovat další podklady a provádět složité dokazování, nebo dokonce oprávněnost a způsob kalkulace předložených faktur, ověřovat odborným vyjádřením nebo znaleckým posudkem, což by vedlo k průtahům v řízení a bylo tak porušeno právo účastníka řízení na projednání jeho věci v přiměřené lhůtě, které mu s ohledem na trestní povahu řízení o přestupku nepochybně přísluší, stejně jako všechny další záruky, které se podle vnitrostátního práva poskytují obviněnému z trestného činu (viz analogicky např. rozsudek Nejvyššího správního soudu, ze dne 27. října 2004, č. j. 6 A 126/2002 - 27 a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. dubna 2008, č. j. 1 As 27/2008 - 67 i nálezy Ústavního soudu ze dne 11. března 2004, sp. zn. II. ÚS 788/02 a nálezy Ústavního soudu ze dne 17. ledna 2008, sp. zn. II. ÚS 82/07 - 1).
- [65] Z ust. § 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky vyplývá, že pokud výše škody nebyla spolehlivě zjištěna, správní orgán poškozenému nárok na náhradu škody nepřizná a odkáže ho s jeho nárokem na soud nebo jiný orgán veřejné moci. Obdobně se postupuje rovněž v případech, kdy by zjišťování škody vedlo k značným průtahům v řízení. Průtahy v řízení mohou vznikat například tehdy, pokud by vzhledem ke složitosti posouzení výše vzniklé škody musely být zpracovány znalecké posudky apod. Není totiž zpravidla v možnostech orgánů projednávajících přestupky, aby v řízení o přestupku zjišťovali škodu, která zatím spolehlivě zjištěna nebyla, a nahrazovaly tak civilní soudy (viz Jemelka, L., Vetešník P. Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích. Komentář. 1. Vydání. Praha: C. H. Beck 2017, s. 797).
- [66] Jinými slovy, řízení o náhradě škody (adhezní řízení) má ve vztahu k meritornímu v rámci řízení o přestupku, byť je jeho integrální součástí, v jistém smyslu pouze akcesorickou povahu, a procesní činnost správního orgánu tak nemůže přesahovat v daném ohledu aktivitu směřující k náležitému rozhodnutí o vině a případném trestu. Toliko občanskoprávní řízení je řízením bezvýjimečně zaručujícím (za splnění zákonem předepsaných podmínek) možnost domoci se uplatněného

majetkového nároku. Obecně tedy platí, že postup spočívající v odkázání poškozených s uplatněným nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních nepředstavuje odepření spravedlnosti, ale ústavněprávně regulérní použití institutu urychlujícího sankční řízení (viz analogicky např. usnesení Ústavního soudu ze dne 18. února 2015, sp. zn. II. ÚS 165/15).

- [67] Správní orgán proto o nároku poškozeného o náhradě škody rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku IV. tohoto rozhodnutí a poškozeného odkázal na soud.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Lukáš Tecl, v.r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Ostrava

Obdrží: Společnost BB complet s.r.o., se sídlem Příční 136/30, 602 00 Brno, IČO: 056 16 808,
prostřednictvím advokáta JUDr. Martina Klimo, se sídlem Sukova 49/4, 602 00 Brno,
ev. č. ČAK: 09514, IČO: 662 53 071
Společnost GasNet, s.r.o., se sídlem Klišská 940/96, Kliše, 400 01 Ústí nad Labem,
IČO: 272 95 567